

Yttrande A2016/01553/ARM

Arbetsmarknadsdepartementet
Enheten för arbetsrätt och arbetsmiljö
103 33 Stockholm

Remissyttrande angående Villkor för intjänande och bevarande av tjänstepension (SOU 2016:51)

Tjänstepensionsförbundet (förbundet) har beretts tillfälle att lämna synpunkter på rubricerat betänkande. Förbundet noterar att den föreslagna regleringen riktar sig till arbetsgivaren och rör arbetsgivarens pensionsutfästelse gentemot arbetstagaren snarare än tjänstepensionskassornas tryggnad av pensionsutfästelsen. Förbundet vill ändå framföra några synpunkter på betänkandet.

Inledning

Som utredningen skriver ter sig vissa av bestämmelserna i direktivet främmande för svenska förhållanden, och i de delar som är relevanta förefaller svenska kollektivavtal redan uppfylla direktivets krav. För att direktivet ändå ska genomföras i svensk rätt föreslås en lag riktad till arbetsgivaren. Den generella uppfattningen är att den nya regleringen inte tillför speciellt mycket nytt, men förbundet anser det ändå viktigt att terminologin i lagen blir sådan att det inte uppstår missförstånd. Förbundet har även några specifika synpunkter rörande tillämpning, återköp och information.

Tillämpning

Den nya lagen föreslås omfatta *anställningsperioder* som infaller från och med dagen för lagens ikraftträdande. Rimligare vore att de nya reglerna träffar endast nya *anställningar*, för att inte få en retroaktiv effekt på redan gjorda pensionsutfästelser vilket rimligen inte är direktivets avsikt.

Vidare rör den information som kan tillhandahållas enligt specifikationerna i informationsreglerna anställningar snarare än anställningsperioder.

Frågor som rör terminologi

Avtal

I 1 §, och på flera andra ställen, i den föreslagna nya lagen används uttrycket *avtal om tjänstepension* eller motsvarande. Detta uttryck är olämpligt då det kan tolkas som ett avtal arbetsgivaren har med den tjänstepensionskassa som tryggar utfästelsen. Ett lämpligare begrepp att använda i lagtexten vore därför t ex *arbetsgivarens utfästelse om tjänstepension*.

Kvalifikationstid etc.

Reglerna om kvalifikationstid och förvärvandetid i direktivet är komplicerade och skrivningarna i § 5 och 6 i den föreslagna lagen underlättar inte tolkningen. Baserat på definitionerna av kvalifikationstid och förvärvandetid i artikel 3 d) respektive 3 e) i direktivet tolkar vi *kvalifikationstid* som att arbetstagaren ska ha varit anställd en viss tid för att överhuvudtaget börja tjäna in pensionsrättigheter, medan arbetstagaren när det gäller *förvärvandetid* har tjänat in pensionsrättigheter som denne får rätt till först när förvärvandetiden uppfyllts. För att tydliggöra detta bör § 5 i den föreslagna lagen justeras, t ex i enlighet med nedanstående skrivning:

5 § Om anställningstid uppställs som villkor för att arbetstagaren ska börja tjäna in pensionsrättigheter eller få rätt till ackumulerade pensionsrättigheter får sådan tid sammanlagt högst uppgå till tre år.

Som framgår av betänkandet uppställer direktivet inga hinder för åldersgränser för att börja omfattas av bestämmelserna om ålderspension, vilket är vanligt i svenska kollektivavtal. Skrivningen med åldersgränsen 21 år för intjänande av ackumulerade pensionsrättigheter i 6 § i den föreslagna lagen är därför något otydlig. I och med att skrivningen rör ackumulerade pensionsrättigheter har dessa redan tjänats in, och det är snarare fråga om att få rätt till dessa. Skrivningen bör därför justeras:

6 § Om ålder uppställs som villkor för att arbetstagaren ska få rätt till ackumulerade pensionsrättigheter får denna högst vara 21 år.

Avgifter

I 9 § används begreppet "avgifter" när det snarare är fråga om kompletterande inbetalningar från en arbetstagare. Förbundet föreslår att begreppet "inbetalningar" används istället.

Återköp

I dagsläget finns normalt i villkoren en rätt för tjänstepensionskassan att initiera återköp av små fribrev utan krav på samtycke från förmånstagaren i och med att den dyra hanteringen av småbelopp inte är i kollektivets intresse. Förbundet förutsätter att denna rätt inte påverkas av den föreslagna 7 § andra stycket på så sätt att även sådana återköp skulle förutsätta samtycke eller att 10 § tredje stycket ska tillämpas i sådana fall.

Information

Liksom hela den föreslagna nya lagen riktar sig reglerna om information till arbetsgivaren. Enligt 11 § behöver dock informationen lämnas endast i den mån motsvarande information inte tillhandahålls på

annat sätt, t ex genom försäkringsgivare eller valcentral, vilket enligt förbundets bedömning är en rimlig lösning. Det bör dock klargöras att tjänstepensionskassorna via den nya lagen inte kan anses direkt åläggas att tillhandhålla ytterligare information än enligt den reglering som riktar sig till dem. Informationsreglerna bör därför samordnas med reglerna i den kommande nya tjänstepensionsregleringen. Som framgår av 10 § i den föreslagna lagen rör informationsreglerna dels villkoren för intjänande och konsekvenserna av anställningens upphörande (punkt 1), dels värdet av de intjänade pensionsrättigheterna och villkoren för värdeutvecklingen av dem (punkt 2 och 3). Av dessa punkter är det normalt punkt 2 som framgår av årsbeskedet från tjänstepensionskassan. Informationen enligt punkt 1 och 3 är snarare knutna direkt till pensionsutfästelsen.

Med avseende på diskussionen om tillämpningsområdet avser den information som tjänstepensionskassorna tillhandahåller i årsbesked och dylikt hela anställningen. Något annat skulle vara såväl kostsamt som en administrativ börda som knappast skulle gynna arbetstagaren.

För kollektivavtalad tjänstepension är det dessutom vanligt att det inte sker någon fribrevsläggning när en arbetstagare byter anställning till en annan arbetsgivare som tillämpar samma pensionsplan tryggad i en och samma tjänstepensionskassa. Premiebetalningarna från den nye arbetsgivaren kommer därmed att betalas in till en befintlig tjänstepensionsförsäkring. Informationen om tjänstepensionen skulle därmed kunna avse flera olika anställningar. Förbundet förutsätter att det inte kommer att ställas krav på tjänstepensionskassorna att "dela upp" tjänstepensionen på olika anställningar inom samma plan.

Stockholm den 7 december 2016

Tjänstepensionsförbundet

Peter Hansson
Ordförande